

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/141/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418207546
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagypová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2020:4418207546.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, v právnej veci navrhovateľky: C.. Y. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., O. XXXX/X, toho času: X., K. E. XX, zastúpená JUDr. Soňou Soboňovou, advokátkou, so sídlom Nové Zámky, Kapisztóryho 2, proti manželovi: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., O. XXXX/X, zastúpený Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o. so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode: M. O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., O. XXXX/X, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo C.. Y. B., rod. U., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 18.09.1993 v Štúrove,
r o z v á d z a.

II. Súd maloleté dieťa: M. O. B., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, počnúc právoplatnosťou rozsudku a matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 100 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk otca.

III. Zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok b u d ú obaja rodičia.

IV. Matka je o p r á v n e n á sa s maloletým dieťaťom: M. O. B., nar. 16.05.2014 stýkať:

- každý páry týždeň v roku od stredy od 15.00 hod. do piatka do 8.00 hod.,
- každý nepáry týždeň od piatka od 15.00 hod. do pondelka do 8.00 hod. tak, že si dieťa prevezme v škole po skončení vyučovania a dieťa odovzdá v škole na začiatku vyučovania.
- počas školských prázdnin v mesiaci júl od 04.07. do 12.07. a v mesiaci august od 01.08. do 09.08.,
- počas jarných prázdnin každý páry rok od pondelka od 10.00 hod. do soboty do 18.00 hod.,
- počas vianočných sviatkov každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. tak, že si matka dieťa prevezme v mieste bydliska otca a po skončení styku dieťa otcovi odovzdá v mieste bydliska otca.

Upravený bežný styk sa nebude realizovať v rámci jarných prázdnin, upravených letných prázdnin a vianočných sviatkov.

Otec je p o v i n ý dieťa na styk riadne pripraviť.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 27.12.2018 domáhala rozvodu manželstva. Maloleté dieťa na čas po rozvode navrhla zveriť do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 300 eur mesačne. Návrh odôvodňovala tým, že vzťahy medzi manželmi sa zhoršovali postupne. Od roku 2007 hospodária samostatne a každý má svoj účet. Manžel platí 1/2 výdavkov na rodinný dom, v ktorom žijú, ktorý je v BSM rodičov navrhovateľky. Manžel platí nákupy cez víkend. Navrhovateľka platila nákupy cez týždeň a zabezpečovala všetky ďalšie výdavky pre seba a pre ich deti, vrátane výdavkov na školu a škôlku. O deti sa starala navrhovateľka. Manžel podal návrh na rozvod v roku 2007, ktorý zobral späť. Manžel sa správal vždy povýšenecky, flegmaticky, vulgárne jej nadával, vysmieval sa jej a ponižoval ju i pred deťmi a jej rodičmi. Manželia sa postupne odcudzili, prestali si rozumieť. Intímne sa nestýkajú od začiatku roka 2018. Dňa 19.12.2018 došlo ku konfliktu medzi manželmi. Navrhovateľka bola napadnutá verbálne, aj fyzicky. Počas bitky ju doslova vyhnal z domu. Manžel jej dovolil zobrať si len niektoré svoje šaty a neumožnil jej zobrať maloleté dieťa. Navrhovateľka odišla k svojej priateľke a potom k priateľovi, s ktorým má relatívne krátku dobu vážnejšiu známosť a ktorý je k nej ohľaduplný, pozorný, láskavý a rozumejú si. Navrhovateľka sa obáva ďalších negatívnych vplyvov v doterajšom prostredí, ako aj s manipulácie a ovplyvňovania zo strany otca a matky navrhovateľky a zároveň sa obáva faktického znemožnenia styku ako rodiča s dieťaťom.

2. Manžel v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí, pretože ak by návrh nebola podala navrhovateľka, podal by ho on. V žiadnom prípade však nesúhlasil s dôvodmi rozvratu manželstva a nestotožnil sa s tvrdeniami týkajúcimi sa starostlivosti o maloleté dieťa, resp. obe deti manželov. Rozpad manželstva je vyvrcholením správania sa manželky počas takmer celej doby spoluzitia manželov, pričom nejde o prvý pokus toto manželstvo rozviesť. Dôvodom je však opakovaná nevera manželky pretrvávajúce mimomanželské známosťi, pre ktoré manželka už aj v minulosti opustila spoločnú domácnosť a odišla bez detí k mužovi, s ktorým aktuálne udržiavala mimomanželskú známosť. Manžel zabezpečoval láskyplný vzťah k deťom, keď navrhovateľka k tomu zjavne sklony nemala. Navrhovateľka neuznáva základné životné hodnoty, predovšetkým popiera význam rodiny. Matka sa s deťmi nehrávala, nečítala im, neučila sa s nimi a neprejavovala im materinskú lásku. Zakaždým chcela k svojej aktuálnej známosťi presťahovať aj svoje deti. Z rodičovského domu, kde spolu s rodinou spolu žili odišla bývať do bytu muža bez dcéry a podľa jej návrhu chce mať dieťa zverené do starostlivosti a bývať s týmto mužom v jeho 1-izbovom byte oproti rodinnému domu, kde žije plnoletý brat maloletého dieťaťa a kde má maloleté dieťa zariadené komfortné bývanie. Priateľ matky je dvakrát rozvedený muž, ktorý sa sporil vo veci starostlivosti o maloleté deti s predchádzajúcou manželkou. Z týchto dôvodov otec nesúhlasil, aby matka brala dieťa do takéhoto prostredia a preto navrhol stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom v mieste bydliska maloletého dieťaťa. Otec nesúhlasil so zverením dieťaťa do starostlivosti matky. Dieťa žije s otcom v prostredí, ktoré je mu známe a blízke a odchod matky z domácnosti je pre dieťa traumou. Otec popiera tvrdenia matky, že bola ním napadnutá. Otec žiadal zveriť maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti a nesúhlasil s tým, aby matka s dieťaťom trávila čas v mieste bydliska jej aktuálneho priateľa.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov a oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

3.1 Z pripojeného spisu Okresného úradu Nové Zámky, odbor všeobecnej vnútornej správy pod sp. zn. AP-181/07-T/ST mal súd preukázané, že Rozhodnutím o zastavení konania o priestupku zo dňa 15.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.06.2019 Okresný úrad Nové Zámky zastavil konanie o priestupkoch proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa mali dopustiť obvinená Z. U., nar. XX.XX.XXXX a obvinený E. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom X., O. XXXX/X tým, že: dňa 19.12.2018 v čase okolo 18.00 hod. mali fyzicky napadnúť oznamovateľku - dcéru a manželku C.. Y. B. a to takým spôsobom, že obvinené osoby mali oznamovateľku udierať a kopať po celom tele a obvinený E. B. jej mal oplzlo nadávať. Oznamovateľka pri uvedenom incidente utrpela také zranenia, s ktorými vyhľadala následne lekárske ošetrenie, ale práceneschopná nebola. Obvinené osoby uvedenými konaniami úmyselne narušili občianske spolunažívanie drobným ublížením na zdraví a iným hrubým správaním spáchanom na blízkej osobe. Konanie bolo zastavené, lebo spáchanie skutkov, o ktorých sa konalo, nebolo obvineným osobám z priestupku preukázané. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že správny orgán považoval za preukázané, že medzi spornými stranami v inkriminovaný deň, t. j. dňa 19.12.2018 v čase okolo 18.00 hod. vo vnútri rodinného domu došlo k stretu, pričom ďalší priebeh incidentu medzi týmito osobami nevedel správny orgán v dôsledku ich protichodných výpovedí jednoznačne zistiť. Iné skutočnosti, ktoré by mohli preukázať prípadne jednoznačne vyvrátiť skutočnosť, že obvinené osoby spáchali priestupok, správneho orgánu poskytnuté neboli a nie sú mu známe.

3.2 Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 16C 165/2007 mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 13.07.2007 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva a zverenia maloletého Y., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do výchovy a opatery matky a otca zaviazat' na platenie výživného sumou 4000 Sk mesačne s tým, že otec je oprávnený sa s dieťaťom stykať podľa rozhodnutia súdu. Navrhovateľka uviedla, že manželia majú odlišný názor na vedenie manželského života, od marca 2007 nevedú spoločnú domácnosť a od októbra 2006 nežijú manželsky. Manželské nezhody sa prejavujú hádkami, nedorozumeniami a v minulosti došlo i k fyzickému napadnutiu navrhovateľky odporcom, čo si vyžiadalo i lekárske ošetrovanie. Otec od posledného júnového týždňa bráni styku matky s dieťaťom. Navrhovateľka má známosť, ktorú nadviazala s p. R. O. až potom, keď nenašla oporu u manžela, ktorý k nej bol agresívny. Uznesením 16C 165/2007-33 zo dňa 14.09.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 05.10.2007 súd konanie zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľkou.

3.3 Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 7P 299/2018 mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 20.12.2018 sa navrhovateľ otec maloletého dieťaťa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého by maloleté dieťa bolo dočasne zverené do starostlivosti otca s tým, že matka je oprávnená sa s dieťaťom stykať každú sobotu v čase od 10.00 do 15.00 hod. Matka maloletého dieťaťa podaním zo dňa 20.12.2018 doručila súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého sa domáhala zverenia dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného vo výške 300 eur. Uznesením č. k. 7P 299/2018-36 zo dňa 21.01.2019 v spojení s Rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP 23/2019-170 zo dňa 23.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.06.2019 súd návrh otca i matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3.4 Kolízny opatrovník v správe zo šetrenia pomerov na strane otca zo dňa 16.01.2019 uviedol, že otec má zabezpečené vhodné podmienky na výchovu a riadnu starostlivosť o maloleté dieťa a v súčasnosti ju aj riadne zabezpečuje za pomoci svojich rodičov.

3.5 V správe zo šetrenia pomerov u matky (č. l. 123) kolízny opatrovník uviedol, že matka býva u svojho partnera v jednoizbovom byte s rozlohou 55 m², ktorý pozostáva zo vstupnej haly, kuchyne a izby s príslušenstvom. V kuchyni, ktorá je priestorom menšia, okrem kuchynskej linky, stola so stoličkami, skrine s úložným priestorom sa nachádza i pracovný kút a rozkladacia pohovka, ktorú matka pripravila pre maloleté dieťa. Izba, ktorá je priestrannejšia je esteticky členená sedacou súpravou, komodami a skriňou s úložným priestorom na dennú miestnosť a na spáľňu so šatníkom. Nad manželskou posteľou je situované samostatné zvýšené dvojlôžko, ktoré slúži pre dve maloleté deti pána G.. Jeho deti do domácnosti chodia jedenkrát do mesiaca na návštevu počas víkendových dní, niekedy aj s prespávaním. Matka pre svoje dieťa pripravila nové oblečenie na jar, leto, prezúvky, hračky, ktoré sú uložené v samostatnej skrini v dennej miestnosti. Počas šetrenia bolo zistené, že domácnosť bola vybavená so všetkými potrebami, ktoré sú nevyhnutné k jej plynulému chodu. Byt je vykurovaný krbom, pri krbe boli nachystané briketové kocky, ktoré podľa vyjadrenia matky nevytvárajú škodlivý dym. Matka uviedla, že dieťa sa zoznámilo s prostredím, v ktorom ona býva. V celkovo 10 prípadoch bolo u nej na návšteve na kratšie i dlhšie časové úseky. S jej partnerom sa dieťa zoznámilo 31.03.2019. Aktuálne styk s dieťaťom neprebíha v zmysle dohody, ktorú uzatvorila s otcom na ÚPSVaR Nové Zámky dňa 09.04.2019. Stáva sa, že otec pripraví program pre dieťa v čase, kedy by malo byť s matkou a keď matka mešká s odovzdávaním dieťaťa, tak jej dá jasne najavo, že nabudúce dieťa podľa dohody nedostane.

3.6 Uvedenú správu kolízny opatrovník doplnil správou zo dňa 16.05.2019 a uviedol, že štandardné zariadenie bytu je prispôsobené potrebám matky, jej partnera, ale aj potrebám maloletého dieťaťa, pre ktoré sa nachystalo oblečenie, obuv, hračky na voľnočasové aktivity. Bytové podmienky, ktoré matka s partnerom obýva sú vhodné aj na výchovu maloletého dieťaťa.

3.7 Zo správy RPPS Nové Zámky zo dňa 28.06.2019 mal súd preukázané, že pred spoločnou konzultáciou si otec dohodol individuálne stretnutie, ktoré malo charakter ozrejmovania rodinnej situácie. Otec bol ubezpečený, že konzultácia s dieťaťom sa vedie čo najmenej stresovej atmosfére. Na konzultáciu v zmysle žiadosti súdu bola predvolaná matka s partnerom a otec s maloletým dieťaťom. Otec s dieťaťom prišiel v doprovode so starým otcom, ktoré hneď odviezol do konzultačnej miestnosti. Vzhľadom k tejto situácii nebolo umožnené dieťaťu pozdraviť sa matke a unikla spontánna reakcia na stretnutie s matkou. Matka a jej partner počas konzultácie ozrejmovali situáciu od decembra minulého roka s tým, že matka trvá na úprave práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Matka sa chcela s

otcom dohodnúť aj na úprave styku počas prázdnin, keďže jej nedal cestovný pas a odmieta s ňou komunikovať. Otec dieťaťa chce zveriť dieťa do svojej starostlivosti s tým, že matka sa bude s dieťaťom stretávať každý druhý víkend a jeden deň v týždni. Otec verbalizoval obavu o dieťa a domnieval sa, že priateľ matky bude vyvíjať naň psychický nátlak a má informácie o tom, že bude nemorálne pôsobiť na dieťa. Počas konzultácie bolo potrebné niekoľkokrát korigovať otca ohľadom jeho skreslených predstáv a kompetenciách referátu. Dieťa odpovedalo na otázky výberovo. Z projektívnych techník vyplýva, že starý otec je bezpečnou vzťahovou osobou dieťaťa. Dieťa za svoju rodinu považuje otca, brata, starú matku a starého otca. Pri dopytovaní na matku uviedlo, že „bola“. Bez vyzvania sa spontánne vyjadrilo, že už nechce ísť k matke, pretože býva na železnici. Matka v súčasnosti absentovala v projektívnych testoch, ale napriek tomu dieťa neuviedlo negatívne spomienky s matkou. Dieťa je v konflikte lojality a javí sa, že jeho potreba bezpečia a istoty je vplyvom rozvodu a konfliktov rodičov narušená. Počas spoločnej konzultácie sa rodičia dostali do konfliktu o majetkovoprávne vyrovnanie, čo bolo natoľko deštruktívne, že bolo potrebné ich komunikáciu korigovať. Vzájomný vzťah rodičov je hostilný, čo ovplyvňuje ich komunikáciu a v nich rezonujúce hlboké negatívne emócie odzrkadľujúce sa v rámci ich prejavov. Matka sa chcela s otcom dohodnúť na úprave styku počas prázdnin, k čomu sa otec vyjadril, že on sa dohadovať nebude a počká na rozhodnutie súdu. Rodičom bola ponúknutá ďalšia spolupráca, pri ktorej však musia byť splnené tri základné podmienky.

3.8 Zo správy z psychologického vyšetrenia zo dňa 09.05.2019 u poradenského psychológa PhDr. Kataríny Šubovej, ktoré sa uskutočnili dňa 09.04., 30.04., 07.05.2019 mal súd preukázané, že v čase vyšetrenia u dieťaťa boli zistené známky úzkostného syndrómu (existenčná úzkosť, strach zo straty otca v prípade odchodu od otca) ako následok zážitku straty matky. Vo vzťahu k matke zistená oslabená dôvera, spoľahlivosť a stálosť. Odporúča sa zo strany matky dostupnosť pre maloleté dieťa v pravidelnom čase (v súlade s denným režimom dieťaťa) V čase nočného spánku, v stave choroby a nepohody odporúča, aby dieťa zostalo v dome otca.

3.9 Súd mal preukázané, že obaja rodičia po opustení spoločnej domácnosti matkou prejavovali záujem o styk s maloletým dieťaťom a viackrát sa obrátili na kolízneho opatrovníka, čoho dôkazom sú úradné záznamy zo dňa 28.12.2018, 08.01.2019, 28.02.2019.

3.10 Zo správy RPPS zo dňa 04.10.2019 mal súd preukázané, že spoločná konzultácia rodičov bola zameraná na ich ciele. Hlavným cieľom bolo vyjasňovanie si predchádzajúcich udalostí z dôvodu, že spolu nekomunikujú a neodovzdávajú si informácie. Ďalej sa venovali edukácii rodičov, ich zdrojom a možnostiach pri riešení aktuálneho stavu, kedy spolu komunikujú minimálne. Rodičia boli informovaní o dvoch konzultáciách, ktoré sa uskutočnia s dieťaťom, jedna v prítomnosti otca, druhá v prítomnosti matky. Bola realizovaná individuálna konzultácia s otcom i s matkou s tým, že otec ventiloval nespokojnosť so správaním matky a vyjadroval obavy z rôznych manipulácií dieťaťa zo strany matky. Matka rovnako vyjadrovala nespokojnosť zo strany otca, pociťovala útoky zo strany otca a starých rodičov a rôzne manipulácie. Matka uviedla, že sú jej zamedzované práva a kompetencie rodiča. Navrhla dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti s neobmedzeným stykom s otcom alebo do striedavej starostlivosti. Zo záveru vyplýva, že v rámci explorácie rodinnej anamnézy maloletého dieťaťa nezaznamenali negatívne alebo traumatizujúce situácie s matkou, ktoré by mohli viesť k jej odmietaniu. Predpokladajú prítomnosť konfliktu lojality vo väčšej miere voči otcovi. Dieťa má k obom rodičom vytvorené pozitívne citové väzby. Ku kompetenciám rodičov nie je možné vyjadriť sa objektívne z dôvodu, že keď je dieťa v starostlivosti otca do výchovy zasahujú aj starí rodičia a krstná matka. Matka má minimálny priestor na realizáciu rodičovských kompetencií. Aktuálny styk s matkou sa javí ako nedostatočný vzhľadom na dôležitosť saturácie vývinových, sociálnych a emočných potrieb dieťaťa. Obaja rodičia trvajú na svojich návrhoch.

3.11 Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 19.06.2020 mal súd preukázané, že s klientmi sa uskutočnili 3 individuálne konzultácie, z toho 2 s otcom a 1 s matkou. Párové konzultácie nebolo možné realizovať z dôvodu dlhotrvajúceho deštruktívneho konfliktu, ktorý súvisí s rozvodom. Uvedené skutočnosti sťažujú vzájomnú komunikáciu. Obaja klienti verbalizovali, že trvajú na rozvode manželstva a ako rodičia zotrvávajú na svojich pôvodných návrhoch k zvereniu a úprave práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode. Zmenu v názore zaznamenali vo verbalizáciách otca, ktorý aktuálne vníma matku akom kompetentnú starať sa o mal. dieťa s dôrazom aj na pozitívny vzťah matky s dcérou, ale má výhrady voči jej partnerovi a vzhľadom k tomu nechce, aby bol prítomný pri styku matky s dieťaťom. Otec sa vyjadril, že nie je stotožnený s prespávaním dieťaťa u matky z dôvodu negatívneho

postoja dieťaťa k prespávaniu u matky a výhrad voči partnerovi matky. Určovanie hraníc vo výchove dieťaťa je výlučne v kompetencii rodičov. Matka sa spontánne vyjadrovala k informáciám a atakom, ktoré na ňu a jej osobu uvádzal otec dieťaťa. Mal. dieťa nevie posúdiť vlastným morálnym myslením rôzne situácie a za správnosťou jeho rozhodnutí stojí autorita. Dieťa akceptuje pravidlá dospelých a interpretuje ich ako realistické, ako existujúce nezávisle od rozumu. Mravné hodnoty dieťaťa sú totožné s hodnotami rodičov a ako rodičia a iné autority vysvetlili dieťaťu aktuálnu situáciu v rodine. Otec adekvátne vysvetlil dieťaťu rozvod rodičov a k vysvetleniu role partnera matky sa nevyjadril. Matka rovnako adekvátne vysvetlila rozvod dieťaťu, ktoré podľa nej nevníma právne aspekty rozvodu. Je predpoklad, že výchovný vplyv širšej rodiny vo vzťahu k mal. dieťaťu je značný. Starý otec je bezpečnou vzťahovou osobou dieťaťu, pretože sa mu dostávalo najviac pozornosti a verbalizovalo s ním najviac pozitívnych spomienok. Dieťa naďalej uvádzalo len členov rodiny, s ktorými v súčasnosti žije. So záveru správy vyplýva, že zmena postojov rodičov v aktuálnej situácii je málo pravdepodobná. Možnosť opätovnej párovej konzultácie bola vnímaná ako nepravdepodobná. Ani jeden z rodičov neprejavil záujem o individuálnu spoluprácu na vlastnom osobnom raste, ktorú v aktuálnej situácii vedeli ponúknuť. Referát vyčerpал všetky možnosti.

3.12 Familiam o.z. Prešov v priebežnej správe zo dňa 07.10.2019 uviedlo, že obaja rodičia majú naďalej záujem zabezpečovať potreby dieťaťa v čo najväčšom rozsahu. Rodičia po opakovaných rozchodoch ukončili spolužitie v decembri 2018 z dôvodu nového partnerského vzťahu matky. Matka si praje byť s dieťaťom v čo najväčšom rozsahu a druh matky má rovnako záujem participovať na starostlivosti o dieťa. Matka chce zabezpečovať svoju rodičovskú rolu bez ohľadu na ukončenie spolužitia s manželom. Ich manželstvo nefungovalo už 10 rokov. Otec opakovane verbalizuje informáciu, že v starostlivosti o dieťa bude rešpektovať rozhodnutie súdu. Pri osobnom stretnutí v domácom prostredí otca, podľa pozorovateľných prejavov správania, dieťa bolo spontánne ku všetkým rodinným príslušníkom. Dieťa sa vrátilo zo styku s matkou, o ktorom rovnako pozitívne spontánne komunikovalo, bez prejavov úzkosti.

3.13 Mestská polícia Štúrovo predložila pracovný posudok zo dňa 11.10.2019, z ktorého mal súd preukázané, že pán K. G. počas pracovného zaradenia ako príslušník Mestskej polície Štúrovo od 01.01.2015 do 15.10.2019 nebol disciplinárne riešený za porušenie pracovnej disciplíny, ani za iné priestupky v oblasti pracovno-právnych vzťahov.

3.14 Mesto Želiezovce v pracovnom posudku zo dňa 21.06.2019 uviedlo, že pracovný pomer K. G. bol uzatvorený dňa 28.10.2011 a ukončený dohodou dňom 31.12.2014. Počas pracovného pomeru nebol zamestnanec písomne upozornený na porušenie pracovnej disciplíny. Bol dochvilný, svedomitý. Primátor mesta bol s jeho výsledkami a pôsobením v meste veľmi spokojný.

3.15 Z návrhu služobného hodnotenia Železničnej polície Trnava mal súd preukázané, že hodnotený bol viackrát disciplinárne odmenený, disciplinárne trestaný nebol, je občiansky bezúhonný, je priateľskej povahy a v kolektíve obľúbený. Služobné hodnotenie je zo dňa 10.04.2010.

3.16 Emailovou správou zo dňa 23.12.2019 otec maloletého dieťaťa doručil súdu správu o chovaní sa matky a jej partnera k maloletému dieťaťu za obdobie posledných 3 mesiacov od 09.09.2019 do 10.12.2019. V závere uviedol, že po týchto skúsenostiach nebude súhlasiť ani so striedavou starostlivosťou, pretože matka a jej partner majú dlhodobé psychické problémy, ktoré by v budúcnosti negatívne vplývali na ďalší zdravý vývoj dieťaťa.

3.17 ÚPSVaR Nové Zámky oznámilo súdu, že s klientmi ukončili spoluprácu 04.10.2019. Z uvedeného vyplýva, že t. č. nemajú o nich žiadnu vedomosť.

3.18 Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa za obdobie od 03.2019 do 02.2020 mal súd preukázané, že otcovi bola vyplatená čistá mzda vo výške 8.986,70 eur a daňový bonus vo výške 601,89 eur. V mesiacoch marec - apríl 2019 otec nemal žiadny príjem. Čistý mesačný príjem za obdobie od júna 2019 do februára 2020 predstavuje sumu 999 eur + daňový bonus.

3.19 ÚPSVaR Nové Zámky podaním zo dňa 23.04.2020 doručil súdu emailové podania rodičov zo dňa 07.04.2020 a 08.04.2020, ako aj komunikáciu s právnou zástupkyňou matky. Obaja v nich poukazovali na nespokojnosť ohľadne starostlivosti o maloleté dieťa každého z nich.

3.20 Notár Mgr. Peter Danczi v notárskej zápisnici N 303/2020 spísanej dňa 28.04.2020 osvedčil iné právne skutočnosti na žiadosť R. Z., ktorá ohľadne osoby K. G., partnera matky mal. M. vyhlásila:

- od marca 2019, odkedy M. chodí do bytu na K. E. v X., si ju fotí, čo malej prekáža, matka tomu nezabránila a cíti sa byť sledovaná
  - je prítomný na každom stretnutí, dieťa nemôže byť s matkou sama a hrať sa s bábikami
  - obchytáva matku na intímnych miestach a bozkávajú sa
  - polonahý chodí po byte, maloletej ukazoval chlpatý chrbát a videl aj jeho holý zadok
  - všetky stretávky sa uskutočňujú podľa scenára, ktorý si naplánuje G. K.
  - ako vodič motorového vozidla vozil M. bez detskej sedačky, viackrát aj do Maďarska
  - povedal, že by najradšej zaškrtil jej otca
  - na jeho pokyn matka v byte okolo 17.00 hod. okúpala M. v studenej vode, pretože mala zvýšenú teplotu a po 17.30 hod. ju doniesli domov s mokrymi vlasmi, hoci bola poriadna zima, 10.12.
  - dieťa cíti k nemu neopísateľný odpor
  - dňa 21.04.2020 dieťa potrebovalo cikať a chcel ho odfoťiť
  - dieťa sa teší, keď nie je prítomný partner matky na stretávke, napr. že je v práci, vždy vykrikuje „hurá“
  - matka dieťaťa chcela, aby M. pobozkala plešatú hlavu jej partnera - čo v nej vyvolalo odpor, doma jej povedala, že ona radšej zomrie
  - M. neustále opakuje, že ona s tým človekom nechce žiť ani prespávať v jeho byte, nemá ho rada a vadí jej jeho prítomnosť
  - stále hovorí, že K. nechce za vychovávajúceho otca, ona má vlastného otca, ktorého má rada
- V závere potvrdila, že dieťa je vystresované, nervózne a začína byť agresívne a zo stretávok už nemá takú radosť.

3.21 Z predložených listinných dôkazov od zamestnávateľa matky mal súd preukázané, že na základe zmluvného vzťahu za obdobie od januára 2020 do mája 2020 bola matke vyplatená finančná čiastka mesačne v priemere vo výške 777 eur.

4. Účastníci uzavreli manželstvo 18.09.1993, u oboch účastníkov sa jedná o manželstvo prvé. Manželia mali posledné spoločné bydlisko na adrese X., O. XXXX/X. Z manželstva pochádzajú dve deti: Y. B., nar. XX.XX.XXXX a M. O. B., nar. XX.XX.XXXX.

5. Navrhovateľka vo svojej výpovedi upresnila, že manželstvo fungovalo asi 5 rokov a potom nastali menšie problémy. Manžel bol flegmatický, naivný, psychicky a fyzicky ju týral a ponižoval. K fyzickému týraniu došlo prvýkrát v roku 2007, kedy nadviazala mimomanželskú známosť a bola vyhodená z domu. Druhýkrát, keď zomrel otec manžela a vyjadrila sa ohľadne jeho matky a tretíkrát 19.12.2018. K psychickému týraniu uviedla, že jej manžel nadával, aby sa pozrela, ako vyzerá, že má veľké brucho. Nemohla ísť nikde s nikým po práci, zavolať si domov kamarátku, ani počas víkendov. Uznala, že v roku 2007 sa nasťahovala k svojmu priateľovi do jeho domácnosti asi po roku, kde bývala asi mesiac a pol a vrátila sa k manželovi po vzájomnom rozhovore. Nepoprela, že v roku 2011 obnovila mimomanželský vzťah s bývalým priateľom, asi na jeden mesiac a stretávali sa iba počas pracovnej doby. Nepoznala jeho povahové vlastnosti, avšak uznala, že keď u neho bývala, prejavoval sa u neho alkoholizmus a agresivita. Odpustila mu a hľadala človeka, s ktorým by si rozumela, keďže manželstvo nefungovalo. Domnievala sa, že manželstvo sa zlepší, keď budú mať ďalšie dieťa, ktoré veľmi chcela. S manželom nemali spoločné záujmy, nechodili na spoločné dovolenky. S terajším priateľom sa zoznámila v marci 2018 a zaľúbila sa do neho v júli 2018. Danú situáciu chcela riešiť s manželom začiatkom roka. Keď ju rodičia odhlásili z trvalého pobytu, jej priateľ súhlasil, aby sa prihlásila na adresu k trvalému pobytu k nemu. Z týchto dôvodov na rozvode trvala.

5.1 Právna zástupkyňa navrhovateľky po vykonanom dokazovaní navrhla manželstvo účastníkov rozviesť.

6. Manžel vo svojej výpovedi upresnil, že s rozvodom súhlasí a k príčinám rozvratu manželstva zdôraznil, že v roku 2007 manželka nadviazala mimomanželskú známosť, opustila spoločnú domácnosť v júli 2007 a vrátila sa 18.09.2007 a bola dovedená políciou. Počas tohto obdobia sa staral o syna sám za pomoci svokrovcov. Odpustil jej a dal jej druhú šancu. V roku 2009 navrhovateľka opäť odišla zo spoločnej domácnosti k tomu istému partnerovi, aj v roku 2011. Vždy sa vrátila sama s odôvodnením, že nemala citový vzťah k partnerovi a odišla preto, že ju on nachytil. O uvedených situáciách sa viackrát rozprávali, avšak ich spolužitie ovplyvnili i napriek tomu, že navrhovateľka sa snažila tvrdiť,

že je všetko v poriadku. I napriek tomu navrhovateľka chcela mať ďalšie dieťa, ktoré sa narodilo 16.05.2014. Navrhovateľka po návrate z práce bola na počítači, nevarila, pretože to zabezpečila jej matka. K incidentu zo dňa 19.12.2018 uviedol, že k žiadnej bitke, ani hádke za prítomnosti maloletého dieťaťa neprišlo, navrhovateľka odišla svojvoľne bez snahy zobrať si dieťa a od tohto obdobia sa o dieťa stará za pomoci svokrovcov. Manžel poprel fyzické a psychické týranie z jeho strany, pretože ak by tomu tak bolo, mala navrhovateľka podať trestné oznámenie. V roku 2007 podala návrh na rozvod navrhovateľka. Po prvej udalosti si sadla celá rodina a otec navrhovateľky povedal, že keď sa to ešte raz stane, aby nerátala, že niečo z domu dostane. Keď navrhovateľka odchádzala k mimomanželskej známosti, nemala zabezpečené žiadne svoje bývanie. Od januára 2019 je nehnuteľnosť, v ktorej býva spolu s deťmi, v podielovom spoluvlastníctve ich syna a sestry navrhovateľky v jednej polovine. Manžel žiadal návrhu na rozvod manželstva vyhovieť.

6.1 Právna zástupkyňa manžela v záverečnej reči uviedla, že obnovenie manželstva do úvahy neprichádza a preto žiada manželstvo účastníkov rozviesť.

7. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

8. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

9. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

10. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

11. V § 23 Zákona o rodine je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplňať ďalej účel manželstva. Ustanovenie predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, respektíve rodiny založenej manželstvom. Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný. Intenzita tohto rozvratu musí byť vysoká a pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento rozvrat musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody týkajúce sa nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Trvalým rozvratom preto nebudú rozpory prechodného charakteru s možnou perspektívou obnovenia vzťahov. Atribút trvalosti však nemožno chápať len so zreteľom na minulosť, t. j., že rozvrat vzťahov trvá už dlhý čas, ale aj so zreteľom na budúcnosť manželského spolužitia, to znamená, či rozvrat trvalo vylučuje ďalšie spolužitie manželov. Porušenie povinnosti vzájomnej pomoci manželov alebo závažné narušenie dôvery vo vzťahu nemusí mať dlhé trvanie, avšak hĺbka a vážnosť rozvratu bude do budúcnosti ďalšie spolužitie trvalo vylučovať a rozvrat bude nenapraviteľný.

12. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na rozvod manželstva je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi sú hlboko vážne a trvalo narušené. Navrhovateľka nepoprela, že počas manželstva nadviazala viackrát mimomanželskú známosť a z týchto dôvodov odišla i zo spoločnej domácnosti. I napriek tomu, že jej manžel dal druhú šancu a narodilo sa im maloleté dieťa, situácia v ich manželstve sa nezlepšila a navrhovateľka i toho času má mimomanželskú známosť, ktorú uznala a s ktorou býva v spoločnej domácnosti. Medzi účastníkmi došlo k úplnému citovému odcudzeniu pre správanie navrhovateľky, pretože tvrdenia navrhovateľky ohľadne psychického a fyzického týrania manželom jednoznačne preukázané neboli. Manželstvo účastníkov neplní ani jednu funkciu stanovenú v Zákone o rodine, pretože manželia nevytvárajú zdravé rodinné prostredie pre seba a deti, nežijú v spoločnej domácnosti od 19.12.2018, intímne sa nestýkajú

od začiatku roka 2018 a spoločne nehospodária od roku 2007. Zistené príčiny rozvratu manželstva, ktoré spočívajú úplnom citovom odcudzení nie sú len prechodného charakteru, a preto súd manželstvo účastníkov rozviedol.

13. Navrhovateľka maloleté dieťa na čas po rozvode žiadala zveriť do svojej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 300 eur mesačne. Poukazovala na to, že o maloleté dieťa prejavovala a prejavuje aktívny záujem, pretože nemá možnosť stretávať sa s maloletým dieťaťom a vzhľadom na to sa obrátila i na ÚPSVaR Nové Zámky, ako aj Referát poradensko-psychologických služieb. Mala za to, že dieťa je ovplyvňované babkou a otcom a strašia ho jej priateľom tak, že mu dá ruku do krbu. Matka mala záujem dieťa vychovávať s jej terajším priateľom. Výdavky na maloleté dieťa sú strava 25 eur, školné 8 eur a bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Dieťa je evidované v Nitre v pneumologickej ambulancii, ktorú navštevuje dvakrát do roka a ak je choré, tak viackrát. Ak je dieťa častejšie choré, berie lieky na imunitu a doplatok predstavuje cca 20 - 30 eur. Jej čistý mesačný príjem je okolo 600 - 650 eur a mesačné výdavky pozostávajú z nákladov na telefón 30 eur, sporenie pre deti 2 x 30 eur, 5 eur pre syna na stužkovú. Prispieva partnerovi na bývanie sumou 100 eur. Jej partner poberá výsluhový dôchodok vo výške 750 eur a je zamestnaný ma Mestskej polícii v Štúrove, kde jeho príjem je 600 eur. Má vyživovaciu povinnosť vo výške okolo 340 eur. Výdavky na bývanie sú zálohové platby: nájomné 40 eur, elektrina 50 eur, voda 30 eur, kúrenie drevom mesačne 100 eur. Po vykonanom dokazovaní žiadala maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 150 eur, styk upraviť dvakrát do týždňa, následne každý druhý víkend od piatku do nedele, počas školských prázdnin jeden týždeň v každom letnom mesiaci, počas vianočných sviatkov každý párny rok od 23.12. do 26.12., počas jarných prázdnin každý párny rok od pondelka do nedele od 10.00 do 18.00 hod.

13.1 Právna zástupkyňa matky poukázala na to, že vzťah maloletého dieťaťa s matkou je veľmi blízky, v prejednávanej veci bola matka nútená odísť zo spoločnej domácnosti z dôvodu postoja otca a svojich rodičov, ktorí ju deložovali. Nezastupiteľnú úlohu vo vývoji dieťaťa má matka a preto žiadala dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti. V prejednávanej veci bolo preukázané, že konflikty rodičov sú hlboké a deštruktívne. Otec maloletého dieťaťa poukazuje na vymyslené skutočnosti vo vzťahu k matke a jej partnerovi. Uvedené správanie otca môže mať negatívny vplyv i na maloleté dieťa. I s poukazom na závery správy RPPS je nepochybné, že vplyv širšej rodiny na maloleté dieťa je badateľný a okrem otca na dieťa vplývajú starí rodičia, ako aj jej krstná matka, ktorú má oslovovať, že je druhá mama. Pri rozhodovaní je potrebné skúmať najlepší záujem dieťaťa a všetky skutočnosti, ktoré majú na to vplyv s dôrazom na formovanie osobnosti dieťaťa.

14. Otec maloletého dieťaťa žiadal maloleté dieťa zveriť na čas po rozvode do svojej osobnej starostlivosti s tým, že v spoločnej domácnosti s ním býva i starší syn, s ktorým má maloleté dieťa už vybudovaný dobrý vzťah i napriek veľkému vekovému rozdielu. S dieťaťom boli na dovolenke na Slovensku dvakrát v Rajeckých Tepliciach a Tatrách. Keď malo dieťa 7 mesiacov, matka nastúpila do zamestnania s tvrdením, že musí. S výchovou dieťaťa mu pomáhajú svokrovci. Nepoprel, že maloletému dieťaťu matka chýba, zo začiatku dieťa nechcelo chodiť na stretnutia, avšak od apríla 2019 si dieťa zvyklo na nastavený režim. Dieťa sa stretávalo s matkou najprv na kratšiu dobu, potom na dlhšiu. Dieťa bolo odovzdávané a preberané na rohu ich ulice, pretože matka nechcela chodiť do rodinného domu. Počas konania otec poukazoval na negatívny vplyv partnera matky na maloleté dieťa a správanie sa dieťaťa po návrate od matky.

Otec dieťaťa uviedol, že z čistého mesačného príjmu prispieva na náklady na bývanie vo výške 140 eur, káblovú televíziu 20 eur a má výdavky na mobil vo výške 25 eur. Celkové náklady na bývanie sú 280 eur. Svokor poberá dôchodok vo výške 500 eur a svokra vo výške 400 eur. Z príjmu, ktorý má hradí výdavky na maloleté dieťa a školné pre staršieho syna vo výške 30 eur, ktorý navštevuje Súkromnú bilingvárnu školu v Štúrove - 4. ročník. Výdavky na maloleté dieťa sú poplatky a strava v škole spolu okolo 35 eur a okrem toho bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby s tým, že dieťa nie je evidované v žiadnej odbornej ambulancii. Po vykonanom dokazovaní navrhol maloleté dieťa zveriť do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' na platenie výživného vo výške 200 eur mesačne vzhľadom na jej finančné možnosti a zohľadnenie vyživovacej povinnosti i voči plnoletému synovi. Styk navrhol upraviť v súlade s petitom neodkladného opatrenia zo dňa 05.12.2019 a rozšíriť i na obdobie Vianoc a to na 26.12. v čase od 10.00 do 18.30 hod.

14.1. Právna zástupkyňa otca poukázala na tú skutočnosť, že matka opustila spoločnú domácnosť nie prvýkrát a rok a pol starostlivosť zabezpečuje otec a preto je v súlade so záujmami dieťaťa jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca na čas po rozvode. Zároveň poukázala na konflikt vyplývajúci z nesúhlasu otca, aby maloleté dieťa bolo vychovávané v prostredí spolu s partnerom matky, pretože to nepovažuje za morálne a naruša to mravné hodnoty dieťaťa. Otec by nemal výhrady voči tomu, aby sa dieťa stretávalo s matkou, ak by si matka zariadila svoje možnosti tak, že by sa dieťaťu venovala sama, bez prítomnosti partnera.

15. Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní uviedol, že s poukazom na vyjadrenia rodičov by prichádzala do úvahy striedavá starostlivosť. Z dôvodu rozdielných názorov a narušenej komunikácie medzi rodičmi nie je možné dieťa zveriť do striedavej starostlivosti, preto navrhol dieťa zveriť do osobnej starostlivosti otca, kde maloleté dieťa aktuálne vyrastá v stabilnom prostredí. Na základe toho navrhol upraviť styk matky v širšom rozsahu, počas párneho týždňa po skončení vyučovania od stredy od 15.00 hod. do piatka do 08.00 hod. s tým, že by matka dieťa odovzdala v škole a v nepárny týždeň od piatka po vyučovaní do pondelka. Rovnako navrhol upraviť styk rodičov počas prázdnin, aby obaja rodičia mohli tráviť čas s dieťaťom rovnomerne s tým, že každý z rodičov je zodpovedný za dieťa v čase styku. Žiadal zaviazat' matku na platenie výživného vo výške 100 eur.

16. Na pojednávaní dňa 02.03.2020 súd vypočul svedka P. U. O., ktorý upresnil, že ich združenie Familiam o. z. Prešov spolupracovalo s orgánom soc.-právnej ochrany detí a soc. kurately na základe zmluvy uzavretej od marca 2019 do 15.12.2019. Spolupráca v zmysle zmluvy sa ukončila 15.12.2019. S účastníkmi konania sa stretol vo vzťahu k matke osobne 2x, vo vzťahu k otcovi a širšej rodiny 4x, priebežne neustále prebiehali sústavné konzultácie. Cieľom stretnutí je riešenie konfliktov medzi rodičmi vo vzťahu k dieťaťu alebo iných očakávaní. Každý z rodičov predniesol svoje predstavy a jeho cieľom bolo ujednotiť ich výsledok. Zo záverov vyplynulo a rodičia aj širšia rodina boli upozornení, aby pred dieťaťom nekomunikovali a nevyjadrovali svoje výhrady voči druhej strane. Matka opakovane súhlasila, za jeho prítomnosti ozrejmovala dieťaťu, že má domov u nej aj u otca. Takýmto istým spôsobom reagovala i širšia rodina a otec. Mal. bola spontánna, otvorená, pozitívne reagovala u oboch rodičov. V rámci stretnutí sa nejednalo o nejaké rolové konanie, pretože hry malo dieťa rozrobené u oboch rodičov. Dieťa bolo schopné reagovať pozitívne a prejavit' aj prirodzený hnev. Obaja rodičia mali proti sebe výhrady, avšak snažili sa kontrolovať svoju komunikáciu v prospech dieťaťa a hľadali kompromisy. V rámci osobného stretnutia mal. dieťaťa u matky bol prítomný i partner matky. V rámci jedného stretnutia, keď potreboval s matkou dieťaťa riešiť veci, ktoré neboli vhodné pre uši dieťaťa, dieťaťu sa venoval v inej miestnosti partner matky. Starí rodičia sú nápomocní pri výchove mal. dieťaťa v pozitívnej miere. Otec a širšia rodina prenášajú pozitívne informácie na matku, čo si všimol napr. v tom, že po návrate dieťaťa od matky sa pýtali čo robili, dieťa povedalo, že pracovali s kameňmi, čo vyhodnotili ako pozitívum a pýtali sa, čo bude robiť najbližšie. Nevšimol si žiadne diametrálne odlišné výchovné spôsoby u rodičov. Viacej stretnutí bolo u rodiny otca, pretože jednak starí rodičia, aj krstní rodičia, t. j. sestra matky a manžel sa zaujímali o význam spolupráce a navrhovali to, že by chceli byť nápomocní, ak to bude potrebné.

17. Súd vypočul svedkov rodičov navrhovateľky Z. U. a Z. U., ktorí vo svojej výpovedi potvrdili, že matka odišla v decembri bez toho, aby si chcela zobrať dieťa. Má umožnené stretávať sa s dieťaťom v utorok, štvrtok a sobotu. Dieťa je odovzdávané matke na konci ulici otcom alebo starým otcom. Dieťaťu sa nepáči, že ho fotí matka alebo partner. Je pravdou, že odhlásili svoju dcéru z trvalého pobytu dňa 21.12.2018. O dieťa sa starali od jeho 7 mesiacov, pretože matka tvrdila, že sa musí vrátiť do práce, čo však nebola pravda. Keď sa vrátila z práce, išla s dieťaťom na prechádzku alebo nakúpiť. Varenie a ostatné robili oni. Dieťa kúpil večer otec alebo oni. Dieťa sa na matku nepýta, hoci oni mu hovoria, že má ísť na stretnutie s matkou. Starší syn sa nechce s matkou stretávať. Styk sa realizoval riadne od januára 2019. Dcéra ich donútila, aby sa starali o jej dieťa. Po návrate od matky je dieťa pomýlené, nervózne, nechce sa s nimi baviť, až keď ho ukludnia porozpráva, čo bolo u matky. Náklady na bývanie sú vo výške 266 eur, ktoré uhrádzali na polovicu a ak bolo treba doplácať pri vyúčtovaní, platil to zať. Otec navrhovateľky upresnil, že ako matka dieťaťa odišla zo spoločnej domácnosti po štvrtýkrát kvôli milencovi. Jej prioritou sú muži, peniaze, sex. Matka sa o deti riadne nestarala. So synom sa neučila, nepomáhala mu. Keď matka pracovala, ani raz nezavolať, neinformovala sa o dieťati, ani keď bolo choré. Prostredie u matky je stresové, vypočúvajú ho a nahovárajú, aby niečo povedalo. Matke nebolo bránené, aby prišla hocikedy, vymyslela si to sama. Otec zasiela matke každú lekársku správu o dieťati. K lekárovi s dieťaťom chodia oni a otec.

18. Partner matky K. G. vo svojej výpovedi upresnil, že bol predvolaný na výsluch na RPPS. Prvýkrát sa s dieťaťom stretol 31.03.2019, dieťa si ho obľúbilo a stretnutia sú úžasné. S dieťaťom boli jedenkrát na výlete v Trenčianskych Tepliciach, kde aj spali. Dieťa bolo u nich 4 dni, avšak bolo choré. Maloleté dieťa sa stretlo i s jeho deťmi, raz na ihrisku v Komárne. Svedok potvrdil, že keď bolo dieťa choré, matka ho nevrátila, pretože sa vie o oň lepšie postarať a pravidelne otca informovala. Byť má rozlohu 55 m² a keď bolo dieťa choré, tak spalo s matkou v jednej izbe a on v druhej. Dieťa má svoju novú posteľ. Dieťa ho oslovuje menom, vymýšľajú hry, trávia čas na ihriskách. Matka sa riadne stará o domácnosť, najlepšie zo všetkých žien, s ktorými žil. Maloleté dieťa fotí len so súhlasom matky a ak s tým dieťa súhlasí. Stalo sa, že dieťa zobrala matka, naložila ho do auta, otec situáciu natáčal a prišla i stará matka, ktorá na neho ukazovala päšťou.

19. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do jeho starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

20. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť sa na o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

21. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Citované ustanovenie § 25 Zákona o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1967).

23. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 ústavy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

24. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

26. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15).

27. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

28. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

31. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

32. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

33. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

34. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

36. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

37. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

38. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine).

39. S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich mal. deťom na čas po rozvode podľa § 100 CMP.

40. Po vykonanom dokazovaní súd mal. dieťa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti otca, pretože mal za to, že je to v najlepšom záujme dieťaťa. Dieťa od narodenia žije v spoločnej domácnosti so svojimi starými rodičmi zo strany matky a so starším súrodencom. Dieťa sa pomerne ťažko vyrovnávalo s rozchodom rodičov vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť, čo mal súd potvrdené i zo správy

PhDr. Kataríny Šubovej, ktorá uviedla, že v čase vyšetrenia boli u dieťaťa zistené známky úzkostného syndrómu (existenčná úzkosť, strach zo strachu otca v prípade odchodu od otca) ako následok zážitku straty matky. Pri zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti otca súd vychádzal zo záujmu mal. dieťaťa. Objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci mal. je „záujem mal. dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva mal. dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj dieťaťa v zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Súd musí záujem mal. dieťaťa vyhodnotiť a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti, prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj mal. (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby mal. ku každému z rodičov. (nález Ústavného súdu SR z 19.09.2018 sp. zn. I.ÚS216/2018) Okrem bytových podmienok súd zohľadnil i tú skutočnosť, že mal. dieťa má vytvorené citové väzby k staršiemu súrodencovi, s ktorým žije v spoločnej domácnosti od narodenia, ako aj k starým rodičom zo strany matky, ktorí boli nápomocní od narodenia pri starostlivosti o mal. dieťa už od útleho veku, kedy matka nastúpila do zamestnania v čase, keď malo dieťa 7 mesiacov. Skutočnosti, na ktoré poukazovali vypočutí svedkovia, t. j. rodičia navrhovateľky, že matka nebola nútená nastúpiť do zamestnania, o čom sa dozvedeli neskôr, ale ona chcela, pretože sa o dieťa nikdy riadne nestarala, súd nepovažoval za preukázané, ničím nepotvrdené. Jednalo sa o rovnaké výpovede rodičov navrhovateľky ako aj manžela, s ktorými má navrhovateľka narušené vzťahy. Okrem bytovej otázky, citových väzieb s pokrvnými príbuznými, ako aj tej skutočnosti, že dieťa bude vyrastať naďalej v známom prostredí, súd mal za to, že v čase rozhodovania súdu napriek rozsiahlemu dokazovaniu a rovnakých citových väzieb dieťaťa k oboj rodičom v pozitívnom slova zmysle je v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca. I z poslednej správy referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 19.06.2020 (č. I. 577) vyplýva, že starý otec je bezpečnou vzťahovou osobou dieťaťa a dieťa verbalizovalo s ním najviac pozitívnych skutočností. I táto skutočnosť ovplyvnila rozhodnutie súdu s tým, že dieťa bude schopné ľahšie sa vysporiadať s problémom rozchodu rodičov. Súd pri zverení mal. dieťaťa vyhodnotil úroveň starostlivosti o dieťa, ktorá bola u oboch rodičov rovnaká a zabezpečená, avšak bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, je v čase rozhodovania súdu vhodnejšie na strane otca. Matka mal. dieťaťa nemá vyriešenú bytovú otázku, žije v spoločnej domácnosti v prenajatom jednoizbovom byte partnera a súd mal preukázané, že odišla zo spoločnej domácnosti už tretíkrát, i napriek tomu, že partnera poznala len krátko, od marca 2018. Vyššie uvedené konania matky súd zohľadnil v jej neprospech pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti. Na základe týchto skutočností dospel súd k záveru, že matka nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa a že tieto podmienky na strane otca sú trvalejšie a istejšie. Súd sa nestotožnil s vyjadrením matky mal. dieťaťa, že otec svojimi negatívnymi vlastnosťami a prístupom tak ako sa správa k matke, môže mať negatívny vplyv i na vývoj mal. dieťaťa. Tieto skutočnosti v konaní preukázané vo vzťahu k mal. dieťaťu neboli. Súd poukazuje hlavne na výpoveď svedka P. U. O. zo spoločnosti Familiam, ktorý uviedol, že z výsledkov spolupráce vyplynulo, že obaja rodičia mali proti sebe výhrady, avšak snažili sa kontrolovať svoju komunikáciu v prospech dieťaťa a hľadali kompromisy. Otec bol prístupný k zmenám termínov v styku s matkou, ak malo dieťa napr. predškolskú prípravu, prípadne bolo choré. Vždy sa telefonicky dohodli náhradné termíny. Počas spolupráce a pozorovania dieťa reagovalo spontánne, pozitívne ale prejavilo aj svoj hnev a nespokojnosť. Otec a širšia rodina napomáhajú vychovávať mal. dieťa pozitívne a rovnako sú nápomocní pri výchove i starí rodičia. Nevšimol si žiadne diametrálne odlišné výchovné spôsoby u rodičov. V rámci prvotných rozhovorov zistil, že obaja rodičia mali pocit, že ten druhý má negatívny vplyv na dieťa. Tento problém bol vyriešený tým, že oboj rodičom a širšej rodine bolo vysvetlené, aby sa pred dieťaťom nevyjadrovali na adresu druhého v negatívnom slova zmysle.

Súd zamietol návrh otca mal. dieťaťa na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadne negatívneho vplyvu partnera matky na mal. dieťa. Súd uvedené dokazovanie považoval za nadbytočné s tým, že mal za to, že rodičom bola poskytnutá široká spolupráca, jednak na RPPS ako aj s Občianskym združením Familiam. Je nelogické, aby matka, ktorá má záujem o starostlivosť o mal. dieťa, konala v neprospech mal. dieťaťa alebo nevytkla svojmu partnerovi postoj a správanie, ktoré by mohlo mať negatívny vplyv na mal. dieťa. Tvrdenia uvádzané otcom mal. dieťaťa v jeho podaniach (č. I. 407 a nasl.) súd považoval za irelevantné a v podstate vo vzťahu k partnerovi matky za vyvrátené s poukazom na predložené listinné dôkazy matkou mal. dieťaťa ohľadne osoby jej partnera ako aj vypočutého svedka PhDr. U. O..

Ostatné skutočnosti rozpisané po dňoch od 09.09.2019 do 10.12.2019 súd považoval za neprimerané a neadekvátne k právam a povinnostiam rodičov, ktorí si majú plniť svoje zákonné povinnosti v zmysle § 28 Zákona o rodine. Obaja rodičia sú dospelí, vzdelaní, inteligentní ľudia, ktorým bola poskytnutá odborná pomoc a sú povinní sa správať a konať tak, aby ich konanie bolo v záujme mal. dieťaťa. Rovnaké skutočnosti sú opísané i v Notárskej zápisnici pod sp. zn. N303/2002, kde notár osvedčil na žiadosť R. Z. skutočnosti ohľadne K. G.. Súd zdôrazňuje, že je nepochybné, že pri jednotlivých udalostiach, ktoré sa odohrali v danom období, uvedená osoba prítomná nebola a musela o nich nadobudnúť vedomosť len reprodukovane od otca mal. dieťaťa, prípadne starých rodičov, keďže tieto vyjadrenia sú úplne totožné a rovnaké. Z týchto dôvodov súd tieto tvrdenia považoval za nepreukázané. Záverom súd konštatuje, že mravné hodnoty dieťaťa sú totožné s hodnotami rodičov s tým, že dieťa akceptuje pravidlá dospelých a interpretuje ich ako realistické, ako existujúce nezávisle od rozumu podľa toho, ako mu ich vysvetlili rodičia.

41. Zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, pretože súd nevzhladol dôvody na iné rozhodnutie podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine. Súd poznamenáva, že je na oboch rodičoch, aby uprednostnili ozajstný záujem mal. dieťaťa nad vlastnými záujmami a snažili sa o čo najrýchlejšie a hladké doriešenie otázky ich vzájomného vzťahu a zároveň v záujme dieťaťa rešpektovať vzájomné práva ako rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinností rovnocenní. Rodičom musí byť zrejmé, že dieťa pre svoj ďalší zdravý vývin potrebuje predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok a v rámci vzniknutej situácie rodičia musia minimalizovať dopad prebiehajúceho konania na psychiku mal. dieťaťa.

42. Matka mal. dieťaťa v návrhu žiadala určiť výživné na mal. dieťa vo výške 300 eur mesačne a po vykonanom dokazovaní vo výške 150 eur. Poukázala na výdavky mal. dieťaťa, ktoré pozostávajú z nákladov na stravu 25 eur a školné 8 eur a okrem toho sú to bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Dieťa je evidované v Nitre v pneumologickej ambulancii, kde chodia na kontroly 2x do roka alebo podľa potreby. Doplatok na lieky na imunitu 20 - 30 eur. Čistý mesačný príjem matky podľa jej vyhlásenia bol okolo 600 - 650 eur. Z uvedeného príjmu uhrádzala výdavky na telefón 30 eur, sporenie pre deti každému po 30 eur a staršiemu synovi 5 eur na stužkovú. Sumou 100 eur prispieva partnerovi do nákladov na bývanie a magio 20 eur. Z predložených listinných dôkazov od posledného zamestnávateľa matky mal súd preukázané, že príjem matky za obdobie od januára 2020 do mája 2020 bol vo výške 777 eur. Otec mal. dieťaťa sa domáhal určenia výživného vo výške 200 eur, vzhľadom na finančné možnosti matky ako aj zohľadnenie tej skutočnosti, že matka má i ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi. Otec mal. dieťaťa uviedol, že výdavky na mal. dieťa v súvislosti so školou sú 30 - 35 eur a okrem toho sú to bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Čistý mesačný príjem otca za obdobie od marca 2019 do februára 2020 predstavoval sumu 749 eur s tým, že otec mal. dieťaťa vo svojej výpovedi upresnil, že jeho príjem podľa vlastného vyhlásenia je okolo 900 eur. Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa otca mal súd preukázané, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie od júna 2019 do februára 2020 predstavoval sumu 999 eur a daňový bonus. Otec hradí výdavky na mal. dieťa a školné pre staršieho syna vo výške 30 eur, ktorý navštevuje Súkromnú bilingválnu školu v Štúrove. Celkové náklady na bývanie v rodinnom dome sú 280 eur s tým, že on prispieva 1/2 nákladov na bývanie vo výške 140 eur, platí káblovú televíziu 20 eur a z príjmu platí svoj mobil vo výške 25 eur. Ak matka mal. dieťaťa z preukázateľného príjmu za rok 2020 od 01.01. do 31.05. vo výške 777 eur zaplatí výživné vo výške 100 eur a rovnakou sumou prispeje i otec mal. dieťaťa, budú pokryté všetky potreby mal. dieťaťa, pretože rodičia nepoukazovali na žiadne mimoriadne výdavky dieťaťa s tým, že k uvedenému výživnému je potrebné pripočítať i rodinné prídavky. Určené výživné je primerané vzhľadom na vek a preukázateľné potreby mal. dieťaťa. Matke po zaplatení určeného výživného, ktoré má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami zostane suma vyššia ako je minimálna mzda za rok 2020, z ktorej bude schopná platiť výživné a plniť si vyživovaciu povinnosť i na plnoleté dieťa bez akejkoľvek ujmy. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadňoval i širší upravený styk matky s mal. dieťaťom, s čím bude mať matka ďalšie zvýšené výdavky.

43. Rozhodnutie o zverení mal. dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na mal. dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti

rodiča, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti na výchove mal. dieťaťa a na udržanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do výchovy je najmä to, aby pri styku s mal. dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym smerom a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má mal. dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s mal. dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi. Súd upravil styk matky s mal. dieťaťom v širšom rozsahu tak, aby sa v rámci styku mohli rozvíjať citové väzby medzi mal. dieťaťom a matkou, i vzhľadom na vek a pohlavie mal. dieťaťa a aby i matka mohla v rámci styku realizovať svoje rodičovské povinnosti. Z dôvodu deštruktívneho konfliktu rodičov a nezájmu rodičov o využitie individuálnej spolupráce s odborníkmi, súd upravil styk i počas letných prázdnin ako aj sviatkov, aby si každý z rodičov vedel zariadiť svoje pracovné povinnosti, dieťa na styk riadne pripraviť a aby aj dieťa presne vedelo, kedy sa bude styk realizovať.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože uvedený zákon na konanie o rozvod manželstva neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté deti alebo iná peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletým deťom.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).